

Likabehandlingsplan

Mot diskriminering och kränkande behandling 2015/2016

Rappestad skola och Fritidshemmet
Grundskola F-6

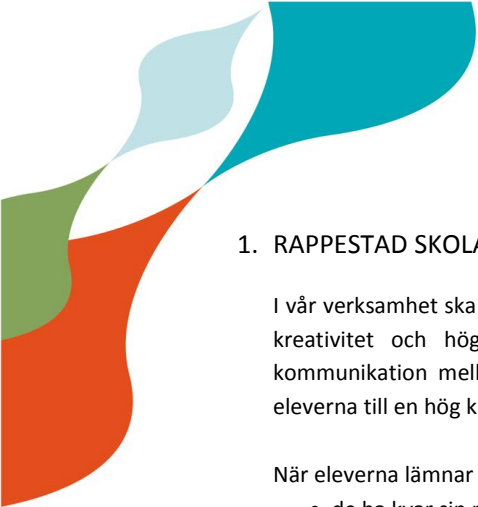

Innehåll

1. RAPPESTAD SKOLA OCH FRITIDSHEMS VISION	3
2. MÅL	3
3. BEGREPPSFÖRKLARINGAR	4
4. DEFINITION AV KRÄNKANDE BEHANDLING	5
5. FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER.....	6
5.1 Övriga fortlöpande insatser.....	6
5.2 Vårt förhållningssätt	7
5.3 Arbetsgång	7
5.3.1 Arbetsgång vid konflikt och kränkande särbehandling - elev/elev.....	7
5.3.2 Arbetsgång vid konflikt och kränkande särbehandling - personal/elev	8
6. AKTIVITETSPLAN	11
7. UTVÄRDERING AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING.....	13
BILAGA 1, ÅRSCYKEL ÖVER ARBETET MED LIKABEHANDLINGSPLANEN	15
BILAGA 2, TRIVSELENKÄT	15
BILAGA 3 Enkät åk F-3	18

1. RAPPESTAD SKOLA OCH FRITIDSHEMS VISION

I vår verksamhet ska lärandet genomsyras av motivation, nyfikenhet, glädje, kreativitet och höga förväntningar. I en trygg miljö skapas en god kommunikation mellan elever och pedagoger. Vi utmanar och stimulerar eleverna till en hög kunskapsutveckling.

När eleverna lämnar vår verksamhet ska

- de ha kvar sin nyfikenhet att lära mer
- de ha goda kunskaper till fortsatta studier
- känna en medmänsklighet och respekt för alla människor
- känna att de duger, precis som de är

2. MÅL

Vår skola och fritidshem har nolltolerans beträffande alla former av kränkande behandling eller diskriminering. Det betyder att ingen accepterar att någon utsätts för kränkningar.

Våra målsättningar är att:

Elever och personal på vår skola vågar och tillåts att vara sig själva oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

- Ingen i verksamheten utsätts för diskriminering eller annan kränkande behandling.

Elever och personal känner till skolans och fritidshems rutiner - alltså våra regler för vad vi gör om någon misstänks för att diskriminera eller på annat sätt kränka någon.

- Elever och personal, vet var vi vänder oss om en kränkning eller diskriminering sker samt hur vi kan få hjälp.
- Eleverna ska få en ökad förståelse för alla människors lika värde gällande identitet, oavsett sexuell läggning och relationer samt familjesammansättningar.
- Rektor tar kontinuerligt reda på om kränkande behandling eller diskriminering har förekommit eller förekommer samt ser till att åtgärder vidtas. Rektor redovisar minst varje månad angående detta till skol- och fritidshemspersonal samt huvudman.

3. BEGREPPSFÖRKLARINGAR

Följande textavsnitt är en förklaring till olika begrepp som används i samband med arbete kring diskriminering och kränkande behandling.

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall institutioner genom till exempel strukturer och arbetssätt upplevs kränkande. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, sexuell läggning eller funktionshinder.

Diskriminering kan förekomma på grund av:

Kön/Genus: dvs. för att någon är kvinna eller man, tjej eller kille.

Sexism: handlar om att man säger negativa saker till någon som är en flicka om du själv är en pojke eller tvärtom.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som flicka/kvinna eller pojke/man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. På vår skola accepterar vi pojkars rätt att våga vara tjejiga och flickors rätt att vara pojkaktiga.

Etnisk tillhörighet: att någon kommer från ett annat land – en annan kultur. På vår skola tar vi därför hänsyn till kulturella och etniska skillnader och försöker diskutera vid eventuella "kulturkrockar" gällande exempelvis klädsel eller språk. Vi tillåter inga rasistiska symboler, ord eller rasistiska handlingar.

Sexuell läggning: att någon är homo-, bi- eller heterosexuell. Oavsett sexuell läggning ska alla bemötas på samma vis och ha samma rättigheter. På vår skola tillåter vi inte ord eller uttryck som är nedvärderande om personer.

Homofobi: handlar om en negativ värdering av människor med en homosexuell eller bisexuell läggning alltså när en pojke tycker om eller blir kåra i en pojke, eller en flicka tycker om en flicka, eller när någon kan bli kär i både flickor och pojkar.

Religion eller annan trosuppfattning: att någon tillhör eller har en viss religion, trosuppfattning eller annan livsåskådning.

Funktionshinder: att någon har varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar som på grund av en skada eller en sjukdom fanns redan vid födelsen eller har uppstått senare t.ex. i en olycka eller en sjukdom. På vår skola har vi därför en fysisk miljö som är anpassad för elever med funktionshinder.

Ålder: Att någon retas på grund av ålder. Vi tillåter inte att man retar eller betar sig kränkande mot någon som är yngre eller äldre.

Rasism handlar om en tro på att den grupp man själv tillhör är bättre än andra personer som kommer från andra länder t.ex. att tro att den egna folkgruppens överlägsenhet och en uppfattning om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper som gör det motiverat att dela in dessa i mer eller mindre värda. Det innebär att en folkgrupp som betraktar sig som mer värda anser sig ha rätt att förtrycka, utnyttja eller kontrollera andra.

Främlingsfientlighet: står för en rädsla och/eller motvilja mot grupper som har ett annat etniskt ursprung, t.ex. att någon kommer från ett annat land eller har annan hudfärg och att vi inte vill arbeta eller leka med barn från andra länder.

4. DEFINITION AV KRÄNKANDE BEHANDLING

När någon betar sig kränkande mot en annan människa betyder det att man kränker principen om att alla är lika mycket värda.

Kränkningar kan vara ett sätt att bestämma eller ta makt över andra och betyda att man förtrycker någon annan. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer mot en eller flera andra personer. En kränkning kan ske som en enskild händelse eller upprepade händelser.

Kränkningar kan ske:

- med ord som är kränkande och nedsättande t.ex. öknamn eller hot, direkt till personen eller via lappar, klotter, brev, sms, internet, olika nätverk, mms, etc.
- med gester som suckar, miner, etc.

-
- med fysiska påhopp som knuffar, sparkar, slag
 - genom att ta sönder kläder eller saker som mobiler, cyklar, väskor, böcker, etc.
 - genom att frysa ut någon, inte låta en person vara med i en aktivitet eller lek, alternativt tvingar någon att vara med i en aktivitet eller att utföra handlingar

Personal kan bete sig kränkande mot en elev om:

- personalen ofta påpekar att eleven gör fel eller inte sköter sig eller säger att en elevs arbete inte duger
- beter sig förtryckande genom att skapa klimat av rädsla och osäkerhet
- kränker elevens integritet
- personal kommenterar elevens vårdnadshavare eller familj negativt

5. FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Vid skolstart gör varje verksamhet en kartläggning av elevernas fysiska miljö i form av en trygghetsvandring. Vid läsårsstart genomförs en uppstartsperiod innehållande bland annat åldersblandade grupper med fokus på samarbete, trygghet och trivsel på skola och fritidshem. Ett faddersystem mellan elever i olika klasser och åldrar finns inarbetat. Skolan har ett trygghetsteam bestående av personal från skola och fritidshem som arbetar förebyggande för en trygg skola och är verksamma vid eventuell konflikt. Tillsammans med övrig personal är de aktiva vid olika trivselaktiviteter under läsåret för att verka för en trygg skola. Skolskjutsregler aktualiseras inför varje läsårsstart.

5.1 Övriga fortlöpande insatser

- Rastvärdar finns tillgängliga på skolgården under raster och fritidshemstid
- Rastaktivitet i form av arrangerad lek erbjuds dagligen
- Klassråd, elevråd och trygghetsteam tar regelbundet upp situationen på skolan
- Kontinuerligt arbete med värdegrundsfrågor i klasserna och på fritidshemmet

-
- Fritidshemmet genomför en elevenkät om trivsel samt sociogram två gånger per år. Trivselvandring med uppföljningssamtal genomförs två gånger per läsår.
 - Utvecklingssamtal genomförs i skolan en gång per termin.
 - Personal och elever på skolan ska vara informerade om likabehandlingsarbetet
 - Personalen träffas regelbundet och diskuterar likabehandlingsarbetet
 - Skolan och fritidshemmet har ordningsregler utformade i samråd med eleverna
 - Vårdnadshavare ska informeras om skolans likabehandlingsarbete

Likabehandlingsplanen revideras varje år av trygghetsteamet och går på remiss till personal och elevråd. På höstens föräldramöte informeras om likabehandlingsplanens mål och syfte. Planen skall finnas uppdaterad på skolans hemsida och i Fronter. Resultatet av kommunens attitydundersökning utvärderas av eleverna i gruppsamtal med mentor.

5.2 Vårt förhållningssätt

Vår strävan är att ha ett förhållningssätt som utgår ifrån alla människors lika värde. Konkret innebär detta bland annat att det är all personals skyldighet att verksamheten anpassas och planeras utifrån elevens förutsättningar och behov. Vi vill fokusera på det som är positivt och se möjligheter i stället för hinder. Skolan ska undervisa i frågor som rör identitet, sexuell läggning och relationer samt familjesammansättningar. All personal ska alltid ingripa och reagera då misstanke finns att en elev far illa. Alla elever är allas ansvar.

5.3 Arbetsgång

Vi ska alltid i personalgruppen samt i undervisningen reflektera över de attityder och värderingar som omger oss. Mänskliga rättigheter är inte en åsiktsfråga utan en rättighet. Skolans personal ska vara vaksamma och reflektera över läromedlens utformning och de metoder som används i undervisningen. Detta omfattar även litteratur inom verksamheten, lekmaterial och de lekar som sker inom verksamheten.

5.3.1 Arbetsgång vid konflikt och kränkande särbehandling - elev/elev

Berörd personal utreder och stödjer de inblandade att lösa konflikten genom att samtala med berörda. En bedömning av situationen görs och vid

behov dokumenteras samtalen och en kränkingsrapport skrivs. Vid behov skrivs även skaderapport digitalt. Berörd personal ansvarar för att uppföljning sker inom skälig tid.

Om kränkningen inte upphör kontakter berörd personal trygghetsteamet som sätter sig in i situationen, vidtar åtgärder och underrättar vårdnadshavare samt rektor. I samråd diskuteras och upprättas en åtgärdsplan.

Trygghetsteamet arbetar utifrån:

- Strukturerade, enskilda samtal med de inblandade
- Vårdnadshavare informeras snarast
- Uppföljande samtal med inblandade, för att kontrollera att kränkningarna upphört
- Åtgärdsplan upprättas vid behov

Om vi anser oss vara i behov av högre eller kompletterande kompetens anlitas kommunens handledningsteam via rektor.

Följande åtgärder kan komma att vidtas:

- samtal mellan elev/ vårdnadshavare, personal och rektor
- polisanmälan
- miljöbyte för elev enligt:

”En annan åtgärd kan i undantagsfall vara att flytta en elev som kränker från den egna skolan till en annan skola, ytterst mot elevens och vårdnadshavarens vilja. Det är dock inte tillåtet att flytta en elev i bestraffningssyfte. En förflyttning kan dock ske för att garantera andra elevers trygghet och för att undervisningens kvalitet skall kunna upprätthållas”. (Allmänna råd och kommentarer. För arbetet med att främja likabehandling, Skolverket 2006).

5.3.2 Arbetsgång vid konflikt och kränkande särbehandling - personal/elev

Kränkande behandling kan äga rum i olika miljöer. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematisk och återkommande. Kränkningar kan var brister i bemötande som klart avviker från grundläggande krav på respekt för självbestämmande, integritet, trygghet och värdighet. En viktig utgångspunkt är att den som upplever att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar (skolverkets definition).

Vem ska anmäla?

Den som är anställd, uppdragstagare, praktikant eller motsvarande inom Utbildningsförvaltningen. Personal som i sitt arbete uppmärksammar situationer som ovan nämnts eller är tveksam om sådan situation är förbunden att utan dröjsmål kontakta rektor som i sin tur har ansvar för att en anmälan görs enligt de rutiner som gäller.

Till vem görs anmälan?

Anmälan görs till rektor.

Rutiner för anmälningar till huvudman enligt 6 kap. 10 § skollagen.

"Enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800) är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är skyldig att anmäla detta till huvudman. Huvudman är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567). För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra stycket för den personal som huvudmannen utser."

Anmälningsskyldigheten inträder redan om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Det finns inga begränsningar i lagtexten om att enbart allvarliga fall eller de fall som förskolechef/rektor anser att huvudmannen bör ha kännedom om ska anmälas till huvudmannen. Alla uppgifter om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ska enligt bestämmelsens ordalydelse anmälas till huvudmannen. Huvudmannens ansvar är att se till att det bedrivs ett förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier i framtiden.

- Varje förskolechef/rektor ansvarar för att det utarbetas rutiner för sin verksamhet hur personalens anmälningsplikt ska hanteras.

-
- När förskolechef/rektor har fått kännedom att ett barn/en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkning/trakasserier ska detta anmälas till skolområdeschef/sektionschef (enligt barn- och ungdomsnämndens delegationsordning).
 - Förskolechef/rektor sammanställer en gång per månad hur många barn/elever som anser sig ha blivit utsatta för kränkande behandling/trakasserier samt redogör kortfattat för händelserna och vidtagna åtgärder. Barnen/eleverna ska i sammanställningen inte namnges. Skolområdeschef/sektionschef ansvarar för om ytterligare förebyggande åtgärder behöver sättas in t.ex. kompetensutveckling eller övergripande värdegrundsarbete. Förskolechef/rektor ansvarar för att verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling följs i det enskilda fallet.
 - Skolområdeschef/sektionschef redovisar verksamheternas sammanställningar och eventuellt vidtagna åtgärder på förskole-skolnivå för barn- och ungdomschefen en gång per termin. Skolområdeschef/sektionschef ansvarar för att anmälningarna sammanställs och rapporteras till barn- och ungdomsnämnden i juni och december varje år. Eventuellt tas beslut om ytterligare förebyggande åtgärder behöver sättas in.

6. AKTIVITETSPLAN

Mål	Aktivitet	Ansvarig	Utvärdering
Vuxna väljer grupper eller placering av elever i klassrummen. Skolan tillåter utdelning av inbjudningskort till aktiviteter eller festligheter utanför skoltid som omfattas av alla elever i en klass.	Vi har regelbundet personalmöten där vi går igenom det sociala klimatet i klasserna och beslutar om åtgärder när vi anser att förbättringar behövs. Dessa möten ska föras in i dagordningen 1 gång/månad. Skola och fritids har ett gemensamt möte en gång/termin. Datum för dessa bestäms i augusti.	All personal	Maj 2016
Samtliga klasser arbetar kring värdegrundsfrågor genom diskussioner. Vid behov, såsom vid konflikter, tas dessa frågor upp direkt.	Personalen tänker på att lyfta och berömma positiva beteenden för att på så sätt medvetandegöra eleverna kring dessa beteenden. Vi ska försöka lyfta detta mål även till eleverna och målet är att eleverna ska bli bättre på att ge beröm till varandra. På klassrådet ska en punkt vara beröm. Eleverna kommer under veckorna mellan klassråden ges möjligheten att berömma sina klasskamrater genom att skriva ner berömmet på en lapp. "Jag vill berömma xx för att hon gjorde/sa..." Förhoppningen är att det leder till att eleverna vill göra medvetna vänliga handlingar.	All personal	Maj 2016
Alla vuxna använder ett vårdat språk för att vara goda förebilder och ger elever, som har ett olämpligt språkbruk, en tydlig tillsägelse.	Vid misstanke om att det förekommer mobbing tar Trygghetsteamet samtal med inblandade. Tid avsätts varje vecka för antimobbingsteamet. Alla vuxna ingriper när de ser eller misstänker att en elev eller vuxen kränks. Om pedagogen bedömer att en lek kan leda till kränkning, av fysisk eller psykisk karaktär, avbryts leken. Alla elever försöker ta ett gemensamt ansvar för att	Trygghetsteamet all personal	Maj 2016

	uppmärksamma vuxna om de ser eller misstänker att en elev kränks.		
Klassråd/elevråd	En stående punkt på klassråd/elevråd är trygghet och trivsel. Vi utarbetar ledstjärnor tillsammans med eleverna i respektive klass samt gemensamma för respektive skola/fritidshem. Hur dessa följs, tas upp på klassråden och på fritidssamlingar. En stående punkt på klassrådet ska handla om hur klassens och skolans ledstjärnor har följts.	Lärare	Maj 2016
Trygghetsvandring	Vi genomför varje termin en trygghetsvandring på skolan, fritids och på skolgården för att därigenom få elevernas synpunkter på om det finns platser som upplevs som otrygga.	All personal	Maj 2015
Trygghetsenkät och kompisdiagram	Trygghetsteamet genomför varje termin en trygghetsenkät med alla elever och sammanställer svaren. Vid behov utformas en handlingsplan tillsammans med personalen som arbetar med gruppen. Denna plan ska förankras hos all personal på skolan och fritidshemmet för att "fler ögon ser mer än ett". Trygghetsteamet gör ett sociogram två gånger/termin för att kartlägga om det finns elever som är ofrivilligt ensamma.	Trygghetsteamet	Maj 2016
Raster och Rastutvärdering	Vi vuxna är där eleverna befinner sig och vi har alltid minst en vuxen på skolgården under rasttid. Ansvarig vuxen bär en rastvaktsväst för att vara tydligt synlig för eleverna. Det är viktigt att vi rör oss över hela skolgården. Varje fredag utvärderar vi i klasserna hur veckans raster och har fungerat på skolgården.	All personal	Maj 2016

Föräldrasamverkan	Vårdnadshavarna delaktig görs i utformandet av denna plan. Förslaget till aktivitetsplan för läsåret läggs ut på Fronter. Vårdnadshavarna får då lämna synpunkter och förbättringsförslag. När rektor fastställt planen, skickas den ut till samtliga vårdnadshavare för att göra alla medvetna och delaktiga i arbetet mot kränkande behandling.	All personal	Maj 2016
Temadagar	Vi planerar och genomför temadagar där alla elever deltar. Detta läsår ska ambitionen vara att förskoleklassen ska ges möjlighet att delta i samtliga temadagar.	All personal	Maj 2016

7. UTVÄRDERING AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Skolan och fritidshem har under föregående läsår haft ett väl fungerande trygghetsteam som arbetat såväl förebyggande samt direkt vid konflikter som uppstått mellan elever efter likabehandlingsplanens aktivitetsplan. Kamratstödjarverksamheten har utvecklats till ett välfungerande stöd i kamratrelationerna på skolan. Detta har bidragit till att skolans och fritidshemmets personal samt elever upplever att skolan och fritidshem är tryggare platser.

Skolan och fritidshem har genomfört trivselvandringar, trivseldagar och andra aktiviteter som främjat ett gott arbetsklimat på både skola och fritidshem för både elever och personal. En omfattande inskolning, där trygghet i och omkring skolskjutsen har varit en del, har genomförts. Resultatet är att det är lugnare i skolskjutsarna.

Användningen av gula reflexvästar (rastvaktswästar) har ökat bland rastvärdar varpå de är lättare för eleverna att upptäcka.

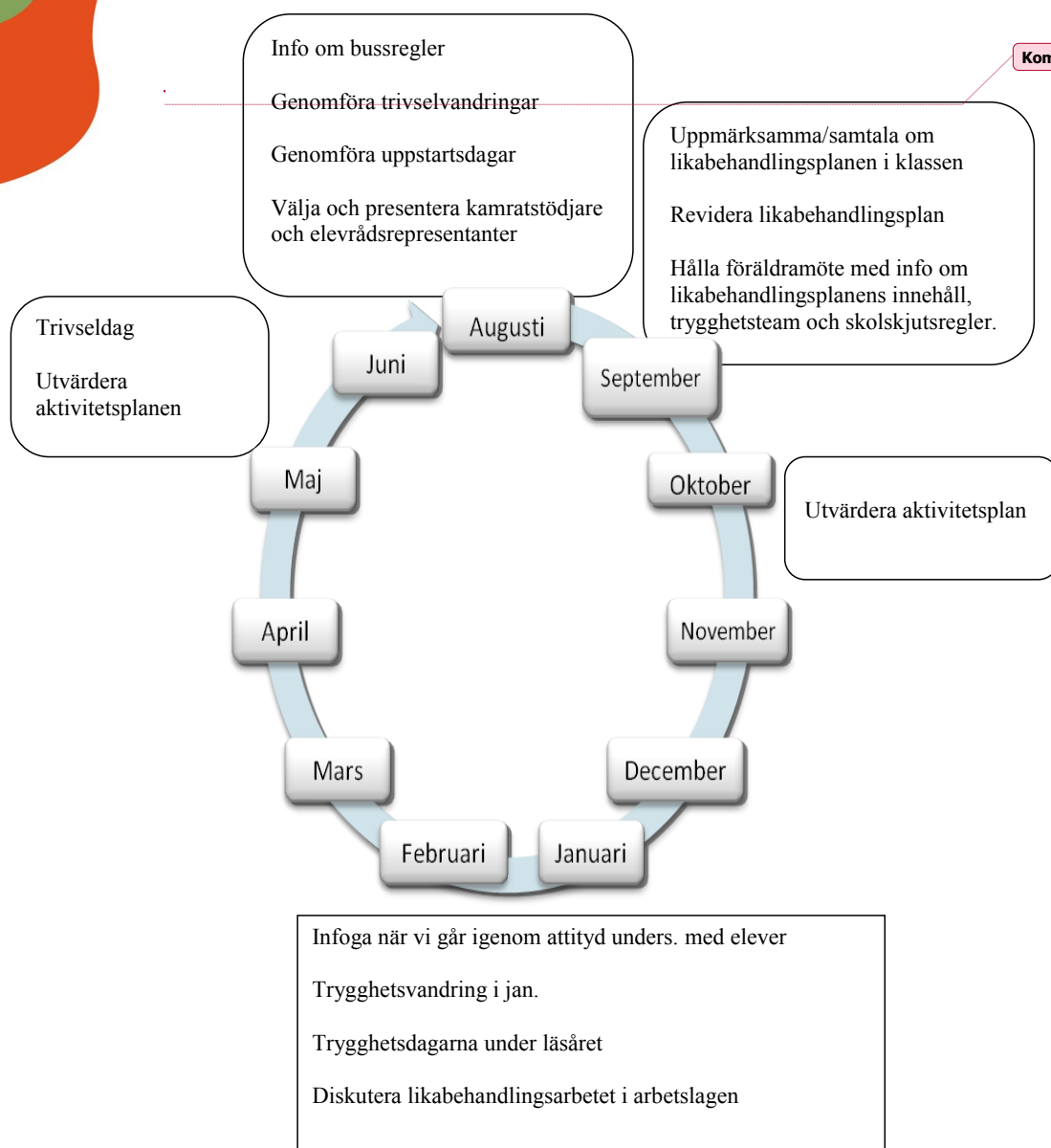

Skolans arbete och samtal om allas lika värde och rättigheter har ökat bland annat genom flera kultursatsningar.

Dessa samlade arbetsinsatser har skapat en trygg skola och ett tryggt fritidshem med ökad förståelse för etniskt ursprung, religion och trosuppfattning.

BILAGA 1, ÅRSCYKEL ÖVER ARBETET MED LIKABEHANDLINGSPLANEN

BILAGA 2, TRIVSELENKÄT

Klass: _____ ☐ Pojke ☐ Flicka

Hur är det att gå på Rappestad skola?

☐ Mycket bra ☐ Bra ☐ Okej ☐ Mindre bra

Hur trivs Du i klassen?

☐ Mycket bra ☐ Bra ☐ Okej ☐ Mindre bra

Brukar någon reta eller slå Dig i skolan?

☐ Aldrig ☐ Nästan aldrig ☐ Ibland ☐

Varje dag

Brukar Du slå eller reta någon i skolan?

☐ Aldrig ☐ Nästan aldrig ☐ Ibland ☐

Varje dag

Har du känt dig utanför av klasskamrater?

☐ Aldrig ☐ Nästan aldrig ☐ Ibland ☐

Varje dag

Har du någon att vara med på rasterna?

☐ Alltid ☐ Ofta ☐ Ibland ☐

Aldrig

Finns det någon vuxen på skolan som du känner att du kan prata med om det är något?

☐ Nej ☐ Ja **Om ja, vem?** _____

Är det någon i din klass som ofta är dum mot andra?

☐ Nej ☐ Ja **Om ja, vem?** _____

Är det någon i din klass som andra ofta är dumma mot?

☐ Nej ☐ Ja **Om ja, vem?** _____

Finns det någon plats i skolan där du inte känner dig trygg?

☐ Nej ☐ Ja **Om ja, var?** _____

Skriv om hur du gör för att vara en bra kompis!

Du får gärna skriva mer om du vill lägga till ytterligare information.

Du vet väl att du kan kontakta en vuxen på skolan om Du vill berätta något.

Tack för att du hjälper oss skapa en trygg skola!

BILAGA 3 Enkät åk F-3

Trivselenkät - Hur trivs du i skolan?

Klass: _____ Pojke ☐ Flicka ☐

1. Hur är det att gå
på Rappestad skola?

Mycket bra

Bra

Mindre bra

2. Hur trivs Du i
klassen?

Mycket bra

Bra

Mindre bra

3. Brukar någon reta
eller slå Dig i
skolan?

Alltid

Ibland

Aldrig

4. Har du känt Dig
utfrusen av
klasskamrater?

Aldrig

Ibland

Ofta

5. Brukar Du reta
eller slå någon?

Aldrig

Ibland

Ofta

6. Har Du någon att
vara med på
rasterna?

Alltid

Ibland

Aldrig

Är det någon i din klass som är dum mot dig?

Är det någon i din klass som är dum mot någon annan?

Skriv om hur du gör för att vara en bra kompis.

Du får gärna använda papprets baksida om Du vill lägga till ytterligare information eller kontakta någon vuxen om Du vill berätta något Du vet eller känner.

Tack för att du hjälper oss skapa en trygg skola!

